

ENERGISE

EURÓPAI HÁLÓZAT A FENNTARTHATÓ ENERGIÁÉRT:
KUTATÁS, JÓ GYAKORLAT, INNOVÁCIÓ

ÉLŐ LABOR, ENERGIAKÖZÖSSÉG, KLÍMA-KLUB ÉS EGYÉB MÓDSZEREK A VISELKEDÉS ÉS MINDENNAPI GYAKORLAT MEGVÁLTOZTATÁSA ÉRDEKÉBEN

Vadovics Kristóf és Vadovics Edina
GreenDependent Intézet

2019. NOVEMBER 26.

A projekt az Európai Unió Horizont 2020
kezdőprogramja támogatásával jött létre,
a 727642 számú támogatási szerződés révén.

green
dependent
Intézet

3 LAKOSSÁGI KEZDEMÉNYEZÉS: BEMUTATÁS

#2

- A helyi klíma-klubot azért hoztuk létre, hogy megértsük a kapcsolatot a klíma változás és a saját életünk közt
- Egyéni és közösségi szinten ösztönöz cselekvésre

- Kis közösségekre alapozott energia-megtakarítási verseny
- 5-8 háztartásból álló közösség, melyet egy önkéntes klíma-koordinátor vezet

- Az energia-fogyasztási szokások tanulmányozására és a változás ösztönzésére jöttek létre
- A rutinok, készségek és az infrastruktúra szerepét tanulmányozza

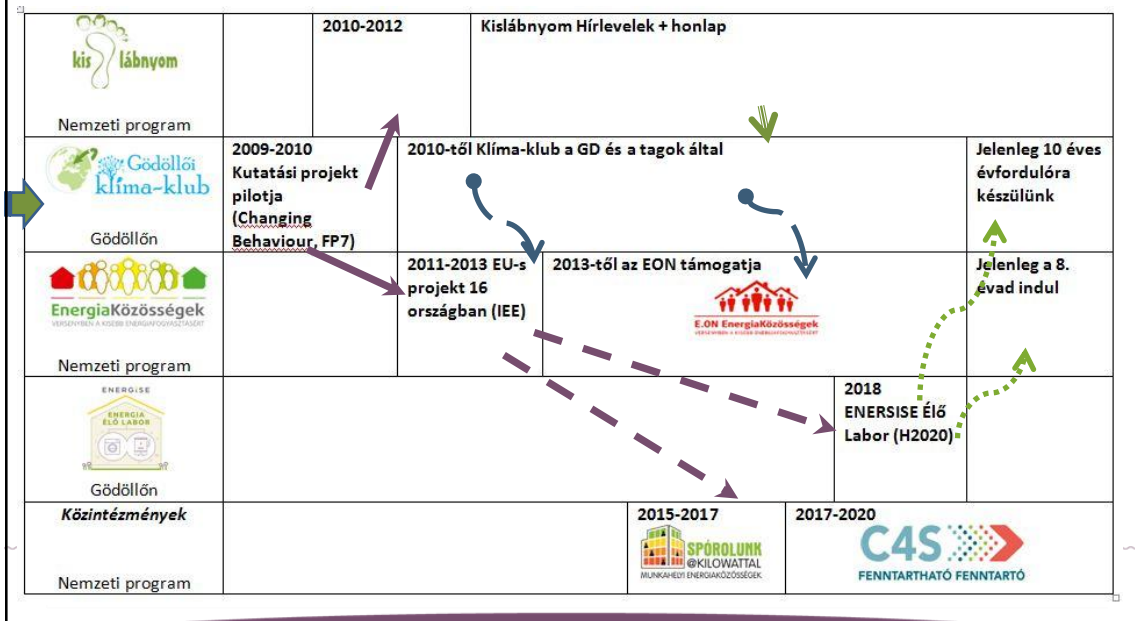
A projekt az Európai Unió Horizont 2020
kezdőprogramja támogatásával jött létre,
a 727642 számú támogatási szerződés révén.

ENERGISE

green
dependent
Intézet

PROJEKTEK, IDŐZÍTÉS, KAPCSOLATOK

#3

VÁLTOZÁSELMÉLETEK ÉS MÓDSZERTANOK

#4

- Szocio-technikai megközelítés
- A kis csoport, közösség fontos szerepe a változás előmozdításában

- Interperszonális viselkedés elmélete
- **A társadalmi tényezők és a múltbeli viselkedés fontossága**
- A kisközösségek a változás facilitátorai és előmozdítói
- **Az egyének és csoportok támogatása abban, hogy maguk is a változás előidézőivé váljanak**

- Gyakorlat-alapú megközelítés
  - Rutinok, normák
  - Készségek, tudás
  - Anyagi infrastruktúra
- Élő labor módszer, a labor a résztvevők otthona

ADATFORRÁSOK: KVALITATÍV ÉS KVANTITATÍV

- Jelentések
- Résztevők megfigyelése
- Résztevői kérdőívek
- Megtakarított energia számítása (részleges)

- Résztevői kérdőívek
- Résztevők által készített anyagok értékelése (pl. önállóan elvégzett háztartási energia audit)
- Klíma-koordinátor kérdőívek
- Online energia-megtakarítási kalkulátor

#5

- Előzetes, köztes és utólagos kérdőívek
- Előzetes és utólagos egyéni vagy fókusz csoportos interjúk
- Fűtési és mosási naplók
- Online energia-megtakarítási kalkulátor
- Adatok a fogyasztásmérőkből

A projekt az Európai Unió Horizont 2020 keretprogramja támogatásával jött létre, a 727642 számú támogatási szerződés révén.

ENERGISE

grün dependent
Intézet

EREDMÉNYEK: ENERGIAMEGTAKARÍTÁS ÉS AZ ÉGHAJLATI HATÁS

#6

- Csak részleges megtakarítás számítás (önkéntes)
- A csoporthoz való tartozás egy hatás: „Mióta csatlakoztam a klubhoz...”
- Egymástól történő tanulás

- Átlagosan 8-10% megtakarítás előző évhez képest
- Legjobb közösségek akár 25-30%-ot is
- A relatíve szegény háztartások is tudnak megtakarítani

- Mosások csökkenő száma (21%-al) és kapcsolódó energia-megtakarítás (22%)
- 1°C-kal alacsonyabb belső hőmérséklet elfogadása az összes háztartás közt
- 10,6%-os energia-megtakarítás az összes háztartás által (legmagasabb 20% volt)

A projekt az Európai Unió Horizont 2020 keretprogramja támogatásával jött létre, a 727642 számú támogatási szerződés révén.

grün dependent
Intézet

EREDMÉNYEK: RÉSZTVEVŐK ÉS MEGVÁLTOZOTT GYAKORLATAIK #7

- 15-20 törzstag
- 300 fő a levelező listán
- Változás nemcsak energia fogyasztás területén de máshol is
- A „zöld életmód” fóruma és rendezvények (pl.: mag csere-bere)

- Most 8. évad
- **Résztvevő háztartások: kb. 140/évad**
- Kb. 200 képzésben részt vett klíma-koordinátor
- **A vállalt kihívások 70-80% teljesült**
- „Azt gondoltam már elég zöld vagyok...”
- **Visszatérő résztvevők**

- 41 háztartás
- Változás a mosási és fűtési szokásokban: új rutinok és képességek
- A mértékletességgel kapcsolatos tapasztalat
- Néhányan a klíma-klubban és/vagy az EnerigaKözösségekben folytatják

ENERGISE

grⁱⁿdependent
Intézet

ÖNKORMÁNYZATOK (COMPETE4SECAP)

- Előzmény a Spórolunk@kiloWattal (H2020)
- 2017. október – 2020. szeptember (H2020)
- 10 partner – 8 ország
- Országonként 4 önkormányzat

Magyarország

EN | HU

- Budaörs
- Kaposvár
- Pestszentlőrinc-Pestszentimre
- Újpest

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No 727642.

ENERGISE

grⁱⁿdependent
Institute

ÖNKORMÁNYZATOK (COMPETE4SECAP)

- Segítség a résztvevő önkormányzatok számára a Fenntartható Energia Akciótervek (SEAP) gyakorlati kibontására
  - ISO 50001 energiamenedzsment rendszer bevezetése
  - kapcsolódó intézkedések bevezetése, végrehajtása
- SEAP kiegészítése klíma akciótervvel
  - SECAP kialakítás és elfogadtatás
- Közsféra dolgozóinak energiatudatosabbá tétele, **viselkedésük/szokásaik megváltoztatásával** energiafelhasználásuk csökkentése
  - energiatakarékossági verseny az önkormányzat épületeiben

ENERGISE

gr²Independent
Institute

GONDOLATOK AZ EREDMÉNYEKHEZ

#10

- Klíma-koordinátorrá válás (=helyi változás előmozdítója / change agent): értelmes önkéntes karrierlehetőség egyesek számára?
- **A már meglévő fenntartható gyakorlatok megerősítése legalább oly fontos, mint a szokások megváltoztatására törekvés**
- **A „fenntarthatóságot gyakorlók” hasonló gondolkodású csoportjához való tartozás fontossága:**
  - Megerősítés
  - Motiváció és inspiráció
  - Tanulási és információ forrás
- A mértékletességgel való kísérletezés
- **A „tanulás” egy nagyon fontos motivációs forrás ahhoz, hogy fenntartható energiafogyasztási kezdeményezéshez csatlakozzon valaki**

ENERGISE

gr²Independent
Institute

TANULSÁGOK A DÖNTÉSHOZÓK, HASONLÓ PROGRAMOK MEGVALÓSÍTÓI ÉS KUTATÓK SZÁMÁRA

#11

- Résztevők aktív bevonása
- **Komplex módszertan és változatos eszközök szükségesek**
  - A mérések szerepe
- **A kezdeményezés helyi beágyazása ahhoz, hogy:**
  - biztosítva legyen a folytatás;
  - hosszú-távú változás legyen;
  - helyi fenntartható gyakorlatokat folytató közösség alakulhasson;
  - szokások és ötletek elterjedjenek (program kiszélesítése, „trend-setting”)
- A kutatásoknak jobban beágyazottnak kell lennie, és ezt a közpolitikáknak kellene biztosítania

ENERGISE

grⁱⁿdependent
Institute

MINDEGYIK KEZDEMÉNYEZÉS: A RÉSZTVEVŐKKEL KÖZÖSEN ŐSHONOS GYÜMÖLCSFÁK ÜLTETÉSE A KARBON-LÁBNYOM CSÖKKENTÉSE ÉRDEKÉBEN

#12

- Nemcsak beszélünk, hanem cselekszünk is
+ felelősséget vállalunk a kibocsátásainkért

ENERGISE

ENERGISE

EURÓPAI HÁLÓZAT A FENNTARTHATÓ ENERGIÁÉRT:
KUTATÁS, JÓ GYAKORLAT, INNOVÁCIÓ

KÖSZÖNJÜK A FIGYELMET!

GREENDEPENDENT INTÉZET

Email: info@greendependent.org

A projekt az Európai Unió Horizont 2020 keretprogramja támogatásával jött létre, a 727642 számú támogatási szerződés révén.